

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — " —
Negyedévre 2 " — " —
Egy hónapra 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábon petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyegdíj máis
den külön beiktatásért 30 kr.

Ázsiai gyarmataink.

Még nincsenek, de könnyen lehetnek s azért jó figyelni a közeli veszedelmre, melyet külügyi politikánk csinálói reánk akarnak zudítani. Biztos forrásból jövő hírt vettünk ugyanis arról, hogy az osztrákok és a külügyi hivatal által nagy előszeretettel felkarolt gyarmatosítási politika immár azon a ponton van, hogy maholnap befejezett ténnyel fogunk szemben állani,

A zavaros osztrák belpolitikai viszonyokon és a magyarok ellenzésén kívül hosszabb ideig a külpolitikában kellett a gyarmatpolitika végrehajtása elhalasztásának okát keresni, ami könnyen megérthető abból, hogy a kiszemelt két ázsiai gyarmat egyike teljesen angol érdekkörbe esik és azért az angol diplomácia annak okkupálásával szemben állást foglalt.

Most, hogy hónapok óta az angolbur háború Anglia egész erejét lekötö, diplomáciánk elérkezettnek látta az időt a cselekvésre, mert kétségtelennek tartja hogy a mostani viszonyok között Anglia részéről komolyabb ellenállás nem várható.

A gyarmatosítási terveket Kína megkezdett földarabolása hozta fölszínre. Északon Peking körül Oroszország, Németország és Anglia vetették meg a lábukat, délen Franciaország terjesztette ki érdekkörét, következett azután Olaszország, amely Tse-Kiang tartományra és

az amögött levő területre aspirál s végül Ausztria-Magyarország, mely Fu-Kienre és az emellett fekvő Kiang-Si tartományra formál jogot.

A külügyi politika csöndben, de folytonosan dolgozott a tervek megvalósításának előkészítésén, várva a jobb időket, mikor majd kirukkolhat a már kész tervekkel.

Ezekről a tervekről most azt jelentik, hogy Ausztria-Magyarország a Fu-Kien-ben fekvő Fu-Tsing várost szemelte ki a kínai gyarmat kiinduló pontjául, onnan vasutat akarnak építeni Kiang-Si tartomány fővárosa, Nan-Tsang felé, a melyet azután meghosszabbítanak a Bang-Tse-Kiang völgyébe, a hol a szintén kiépítendő olasz vasutvonalhoz csatlakoznak.

Erre a vasútépítésre külügyi hivatalunk már meg is kapta az engedélyt, sőt már vállalkozók is akadtak, akik az építési tőke legnagyobb részét biztosították.

A jelzett két tartomány területe együtt csaknem akkora, mint Magyarországé, a lakosság száma pedig negyven millió. Ez a sűrű népesség a kiszemelt kínai gyarmatot fogyasztó-piacznak predestinálja első sorban, bár kétségtelen, hogy az közben, porcellánföldben, selyemben és teában való rendkívüli gazdagsága folytán kivitelre is dolgozhatna.

Ennek következtében a mi külügyi politikánkat vezető államférfiaink tanul-

mány tárgyává tették: miképp és hol lehetne egy tropikus fekvésű civilizálatlan gyarmatra szert tenni. E tekintetben nagy nehézségek merültek föl, mert Afrika, Ázsia és Ausztrália eff. le vidékei már mind okkupálva vannak s legfeljebb egyes félművelt, monarchisztikus szervezetű országról lehet szó. Ekkor merült föl az az eszme, hogy Malakka félszigetnek Sziámhoz tartozó, csaknem teljesen független részzeit kellene a kívánt célra igénybe venni. Területi nagysága negyedakkora, mint hazánké, lakosainak száma pedig csak kétszázézer. A föld maga a lehető legtermékenyebb s e tekintetben a szomszédos Szumatrával versenyez. A lakosság malájokból és sziamiakból áll, a félsziget belső, jórészt ismeretlen vidékein pedig teljesen vad negrito törzsek laknak.

Ott is vasutat akarnak építeni: még pedig a félsziget közepétáján Singorától a Talenaos-öbölíig. A két végponton létesülne az első kolónia, melyet a többiek követnének Bandonban, Szakonban, Treganóban és a czinkvidék központján a Bagatoc-öbölínél.

Nagy akadálya a malakkai gyarmatosításnak is Anglia oppozíciója volt, a melynek hátsó-indiai birtokai egészen a félsziget északi részébe nyulnak s a félsziget déli részei Singapore, Malakka stb. nagy angol birtokok, vagy angol protektorság alatt álló területek.

Ime az osztrák-magyar gyarmatpolitika tervezete és mai stádiuma, melyet

Emlékezés.

A »Debreceen« tárczája.

Írta: SZENTGYÖRGYI ISTVÁN.

Nem mondok nagyot, mikor azt mondom hogy kerek nagy Magyarországon nincs olyan mint az én szülőföldem, Diós-Jenő.

Persze, erre sokan azt mondják, hogy hohó! megálljunk egy cseppet, hát az én szülőföldem mit vétett? Az enyém is van olyan, mint a tiéd.

No lássuk hát!

Az én kedves falucskám, a Mátra-szaka-céka hegyláncolatának lábánál fekszik, dermesztő, pusztító fagytól, romboló vihartól, vesztől, inséget árasztó jégveréstől észak és nyugat felől véd: a majdnem őserdővel borított hegylánc. Kelet és dél felől szabadon szivja be kebelébe földje a nap éltető sugarait és délnyugat felől a Duna-vidékről átáteszkedő áldásos eső cseppjeit.

Aztán a falu fekvése, és határa.

Talán legjobb hasonlat, ha azt mondom: egy kitárt marok.

A falu a fenyér közepén fekszik, szántóföldjei az öt ujj, az ujjak közötti völgyekben a kies, berkes, csalitos rétek terülnek el, melyeken végig kigyózik a hegy aljából fakadó csörgedező patak.

Hát még az erdeje!

Felhőkbe nyúló sziklaival, vadregényes szakadásával, omlásaival, járható és járhatatlan völgykallanjaival.

S mi mindezeknek mintegy koronája: hegységében fekszik Csehek váranak, Kámer váranak és Czigány-váranak romja,

Az előbbi a husziták korából nevezetes, a két utóbbi már a rege világból s mindegyikről szól a régi rege, mely szájról-szájra száll a nép között.

Királykő, Királykut, Bálványkő, Tatárugrató, Oltárkő, Bálványos, mindegyik egy-egy csodaszép hely a határban.

Hát még azok a szép regék, a melyek hozzájuk fűződnek.

— Gyermek-emlékeim felejthetetlen édes gyönyörűségei, oly jól esik visszaemlékezni rájuk.

Aztán a mi fő a mellett, hogy a természet szépséggel, vadregényességgel árasztá el a kis falu határát s történelmünk egyes mozzanatait századok óta fennálló s még századokig maradó emlékek hirdetik és őrzik határában: a földje Isten áldott földjének mondható.

Van bora, buzája, erdeje, vadja, vize, hela, réteje, gyönyörű ep s hozzá — munkás népe.

Hát megengedem, hogy más halandó magyarnak is van az enyémhez hasonló szép

szülőföldje; de már azt kötve hiszem, hogy egy egész életre olyan dus erü kincses bányája lett volna valakinek az enyémhez hasonló szerény falucskája, mint a milyen kincses bányám lett nekem az én édes falum, Diós-Jenő.

Persze, csak színészi szempontból.

Az én kis falum egy kifogyhatatlan tárház a jó szinpad alakokban.

Mióta színészetemben öntudatra ébredtem, népszínmű-szerepeim olvasgatása, tanulgatása közt egyszerre csak azt vettem észre, hogy Diós-Jenőn vagyok: gyermek s ifjú éveim édes emlékei felujultak lelkemben: gyermekkori ismerőseim hosszú sora vonult el lelki szemem előtt, egy-egy alak rám mosolyogva mintegy mondá: »Ne törd a csürhejárást, itt vagyok, gondold rám, fogadj lelkedbe, legyünk egyek ketten kisegitelek én a bajból!«

Nyakas Feledi Gabor, Kincskereső Kantor, Csorapés molnár mester, Gonosz Pista, Sas István, Zagyva Tamás koldusvezető, tömlőczlakó Piros Pista, Peták János, Pandur-komiszszárius, Vén bakkancsós, Márton csikós, mind ott lakott, s lakik az én kis falumban, még az én kedves Zsiga cigányom is egész pereputtyával, ki nem más, mint Ádus, az én falum volt öreg cigányja.

* * *

jól ismerünk, mert a közeli veszedelem ismerete gyakran nagy haszonnal jár. Így inkább megvan a lehetősége az elhárításnak. Mindenesetre jó lesz vigyáznunk, hogy a külügyi politika vezetői meg ne lepjék a magyar belpolitika vezetőit.

Debreczen, február 28.

A csendőrség szaporítása. A belügyminiszteriumban legközelebb megtörténnek az intézkedések a csendőrség létszámának emelése érdekében. Különösen az Alföld némely vidékein fogják az őrsők létszámát szaporítani, több helyütt pedig új őrs-állomásokat felállítani. A szaporítást szükségessé tette főképp az a körülmény, hogy némely kerületnek túlságos kiterjedése folytán a legénység nagy fáradságnak van kitéve, a mi kárára volt a szolgálatnak.

Baró Bánffy Dezső lemondása. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint baró Bánffy Dezső már a közeli napokban meg fog válni a magyar királyi főudvarmesterei méltóságtól. Bánffy Dezső báró ugyan részt vett még a szombati udvari ebéden, de ennek nem tulajdonítanak semmiféle fontosabb jelentőséget, mert a mostani séjour alatt a többi Budapesten időző udvari és közjogi méltóságok is — minden kivétel nélkül — az előző ebélyeknek megfelelően meg voltak az udvari ebédenre hívva.

KÜLFÖLD.

Az osztrák politikai helyzet napról napra zavarosabb lesz. Valahány ülést a Reichsrath tart, ugyanannyi a hozomány. Ennek a törvényhozó testületnek ma is ugyanaz a képe, ami volt a Badeni, Gautsch, vagy pedig a Thun kormányzása alatt. A kibékítési tárgyalások nyom nélkül maradtak, megnyugtató egyik oldalon sem tud helyet foglalni. Kezd megmozdulni az utca is, úgy hogy a tegnapi ülés idején a rendőrség őrizte a parlamenti folyosókat és a Hofburgot. A tegnapi ülésen valahogy eljutott a képviselőház addig, hogy

Élt a mi falunkban egy Tamás bátya nevű szegény ember.

Nem emlékszem már, zsélel volt-e, vagy a maga szegény gazdája; csak azt tudom, a helység házával, — hol édes atyám, mint notárius lakott — szemben lakott az öreg Tamás.

A portánkon házórdó, favágó olyan mindenes bizalmas hű ember volt, affele házi kosztos.

Szegénynek egy felhőszakadás elsöpörite a viskóját.

Pusztulásnak indult.

Előbb falu szegénye, később falu koldusa, végre betegsége, vénsége következtében a falu nyomoréka lett.

Ebben a végnyomorúságban a felvégen, Ádusnál, a vén cigánynál húzta meg magát.

Mikor a vénség, nyomoru-ág jártányi erejét is elvesztette s a koldusbotot is kitérte kezéből, Ádus cigánynak és az irgalomnak kegyeren éldegélt szegény Tamás bátya.

Édes anyám a hű háziórzőt nem hagyta el, hol a cseléddel, hol velem, hol testvéreimmel, a melyikével, küldözgetett eledelt neki.

Az öreg engem még dajkálgatott is, mint édes anyám mondta, s én talán ebbeli bálámból mindig kész voltam ételt vinni neki.

Ott feküdt szegény Tamás bátya a viskó eresze alatt gyalog-borzag, z-upp, s holmi giz-gaz keverék almon, fejénél lógott egy végték megvilet vászon tarisznya, a melynek oldalán sűrűn vert lyukat a csonttá száradt kenyérzeletek éle.

A hány darab, annyi színű, mindenik magán viselte adója sorsát és módját. Az

az ujonczjavaslathoz a vezérszónokok elmondhatták a maguk beszédeit s a javaslat a bizottsághoz volt utasítható. Ezután a szénbánya-sztrájkra vonatkozó sürgős indítványokat tárgyalta a ház nagy viharral, amelyek a szociális képviselők erős támadásaiból eredtek. A Reichsrath tegnap nem tartott ülést a legközelebbi ülést — mera — azaz szerdára tűzték ki.

Anglia tengeri hadereje.

London, febr. 27.

Az angol alsháznak febr. 27-iki éjjeli ülésén a tengerészeti költségvetést tárgyalták. A vita folyamán felszólalt Goschen, az admirális első lordja is, aki érdekes kijelentéseket tett a flottáról, az angol tengeri haderő fejlesztéséről és a tartalékosokról.

Hajók építésére — mondotta a szónok — a jövő évben 8,460,000 font sterlinget szándékozunk fordítani. Oroszország e célra mindössze 4,300,000, Franciaország 4,154,000 font sterlinget, tehát a két állam együttvéve 8,454,000 fontot irányzott elő, azaz 6000 fonttal kevesebbet, mint mi. Franciaországban és Oroszországban az előállítási költségek átlag 20%-al nagyobbak, mint Angliában. — Ennél fogva 8,400,000 font után Anglia 1,700,000 font sterlinggel előbbesben van. A többi hatalom nagyszabású tervei tehát né nyugtalanítsák Angliát, de azért lépést kell tartanunk nemcsak Európa, hanem Amerika és Japán tengeri hatalmának nagy fejlődésével is.

Kay Shuttleworth kijelenti, hogy az előirányzattal meg van elégedve, majd szintén a mellett érvel, hogy más államok óriási flotta-programja miatt Angliának nem kell nyugtalanodnia. Meg kell várni, hogy az előirányzott hajókat csakugyan felépítik-e. Ez a legjobb politika.

Gibson-Bowler elégedőnek tartja az előirányzatot. Anglia tengeri hatalma elég erős bármilyen eshetőségre. A legutóbbi dél-afrikai hajó-elkobzások tekintetében az a véleménye, hogy az angol cirikáló hajók tudatlanságból sértették meg a zsakmányjogot és léptek át jogköröket.

Sokkal aggasztóbb dolog, hogy Anglia az aden-délagóa-öböl vonal kivételével lemondott az atkutatas jogáról és még a posta gőzösk megmotozásának jogáról is.

éléskamrát kiegészíté egy drótos, csorba bögre. Ebből martogatva puhitgatta az öreg a száraz kenyérdarabokat, hol unalomkergetőnek, hol éhe enyhítésére.

A melle irányában, a viskó eresze gerendájához erősítve lógott le egy, a végén maroknyi távol-ágra néhány görccsel ellátott kötél-darab.

Azt hiszem, az öreg Ádus cigány elmetálmánya lehetett, hogyha ő nincs kéznél, segíthessen magán az öreg. Ebbe kapaszkodott az öreg Tamás, ha felülni, vagy felállni akart s ezzel forgatta magát, ha oldala belefajdult, vagy elszibbadt a fekvésre.

Ennek a szeg ny öregnek hordozgatva az ételt, ösmertem meg az öreg Ádus cigány legközelebből.

Lattam én már előbb is a faluban járni, kelői, a mikor szöveget, pántokat, závarokat árulgatott, de hajékában sóhasem voltam s beszédét hosszabb ideig soha nem hallottam.

Mint gyermeket be-becsátt e kunyhóba a kalapács csattogása az izzó szén sitergés, a fuvó nyekergő szuszogása, s letelepedve órákig elnéztem Ádus cigány csendes munkáját s hallgattam sajátos cigányos, hol kedélyes, hol bus beszélgetését, mit egy-egy, valami kis munkát hozó, falusi emberrel folytatott.

Sokat sóhajtozott az öreg, meghalt feleségét gyakran emlegetve szöbeszéd közben s szeretettel simogatta kormos kezével egy növendék lányka bozontos fejét, ki a fuvó körül segített neki.

Arra is emlékszem, gyakran biztatgatta egy némely falusi: »Nem kell busulni, van még cigányné a világon, hozni kell egyet a viskóba, cigány-elet egyedül úgy sem élet.«

Goschen: Tuloz. Anglia nem mondott le a postagőzösk atkutatasának jogáról.

Gibson-Bowler folytatja beszédét és azt mondja, hogy Goschen ismerhetné Bülow külügyminiszternek azt a nyilatkozatát, amely szerint Anglia kijelentette, hogy postagőzösköket nem fog pusztá gyanura megmotoztatni.

Goschen: Halljuk! Halljuk!

Gibson-Bowler: A mig meg nem motozzák a hajót, csak gyanuroi lehet szó.

Goschen: Meglehet, hogy csempészett áru van a hajon és nekünk tudomásunk lehet róla.

Gibson-Bowler: Semmit sem tudhatnak a mig a hajót at nem motozzák. Értesülések helytelen lehet. Nagy gondot okozott ebben a háborúban az, hogy önk ilyen értesüések alapján cselekednek. Postagőzösköket nagyon veszedelmes szerepet játszanak és sajnálatos, hogy a kormány megigerte, hogy nem fogja megvizsgáltatni a posta gőzösköket olyan körülmények között, amelyek egyedül teszik lehetővé megvizsgálásukat.

A szónok megengedi, hogy Anglia nyugodtan nézheti Németország és Franciaország új flotta-programját, de a hollandiai nemet párt erejének növekedése arra vezethet, hogy ez az ország elfordul Angliától és Németországgal olyan megegyezésre jön, amely saját érdekeinek megfelel. Ugy lehet, hogy ez a terv, amely már alakot kezd öltetni, meg is valósul. Ha ez bekövetkezik, az európai tengerészet hatatom egyen ulya megváltozik. Most két flotta van, t. i. angol és francia, azután pedig németalföldi legénységgel ellátott német flotta is lesz, amely néhány hónap alatt éppen olyan jó flottává fejlődik, mint az angol.

Szerbia. Tegnap az »Obzor« zágrábi hírei szerint említtük, hogy az ottani szerbiai illetőségű egyetemi hallgatók felszólítást kaptak, hogy azonnal siessenek haza, mert Szerbia mozgósít Bulgária ellen. Ezt a minden előzmény nélkül való, úgy szólván »deus ex machina« hirt Belgrádból most még csáfolják. A hivatalos csafolat hozzászól, hogy mozgósításról szó sincs és hogy Szerbia és Bulgária viszonya normális s a két ország közt politikai konfliktus abszolúte nincs.

Franciaország. J e z s u i t á k é s s z a b a d - k ö m v e s e k végtelenül távol állnak egymástól s mint az egymástól

Az öreg tréfás szóval ütötte-vetette el a dolgot s ismét végigcirógatta azt a bozontos fejét s kormos hüvelyke-cuklójával háromszor is megtörölte szemét.

Az öreg Tamás künn az eresz alatt ha egy nagyot nyögött. Ádus cigány rögtön letette kalapácsát s kizörbedt a kunyhó ajtaján, szelid, jószágos hangon kérdező-ködt: — Mi baj, mi kéne ha vóna, segíthetek valamit?

Tamás bátya nem felelt, egyet fordított magán a jelölgő kötél segítségével s pihent tovább.

Mit é tettem én gyermekfóval mindéből? S mi is tartozott rám? Halgattam a kalapács csattogását, belebámultam a sitergő parázs szénbe, mulattattott a fuvó szuszogása, s a kalapácsütés alatt az izzó visróól sziporkázó szikrák elől nevetgélve kapkodtam a fejemet, ez elég mulatság volt nekem.

Hogyan, mit érzett az öreg Ádus cigány, mikor sóhajtozva emlegette megholt feleségét, s kérge, szurkos kezével miert tudta oly gyöngéden s annyi szeretettel cirógatni annak a növendék lányka a borzas fejét s tréfás szóval mér: ütötte-vetette el a házastani akarók rábeszélését, akkor hallottam, csak, most érttem. Hogy egy nyomoruság miképp nyithatót ajtót egy másik nyomoruságnak, hajlékba fogadva egy oly terhet, ki maga-magának is teher már, mint a minő szegény Tamás bátya volt, most értem már ezt is — a sziv, a sziv, a sziv!

Elszakadtam hazulról. Iskolába adtak. Onnan a szini pályára léptem...

Megismertem Szigetiheti művét, a Czigányt.

távolodó vonal sohasem is találkozhatnak, ellentétességénél fogva és mégis a francia kamara kérvényi bizottsága előtt most két érdekes petíció van. Az egyik a jezsuiták tiltásáról szól, a másik meg arról, hogy a titkos szövetkezetekről szóló törvényeket terjeszték ki a szabadkőművesekre is. A bizottság határozott már mind a két törvény dolgában. Az elsőre nézve azt határozta a bizottság, hogy a kérvényt helyeslőleg átadja a miniszterelnöknek azal a hozzá tevéssel, hogy az 1880 márczius 30-iki dekrétumot, a mely a jezsuita rend fölzlásáról szól, terjeszse ki a nem autorizál összes kongregációkra, mert ezek állandóan veszélyeztetik a köztársaságot. A szabadkőművesekre nézve ellenben a bizottság kimondta, hogy a kérvénynek helyt nem ad, mert a szabad kőműveseg soha sem veszélyeztette a köztársaság alapját.

Az osztrák helyzet. A Narodny Listy írja, hogy a képviselőház jobboldali többsége megszűntnek tekinthető a lengyel klub azon ismeretes határozata által, mely a pártokkal való szolidaritást megszüntette. A lap különben azt mondja, hogy a csehek nem sokat veszítettek a határozattól, mert a jobb oldal Javorskyval élén a cseheket mindig megakadályozta az önálló eljárásban.

A német hadihajók. Az új hadihajók, páncéllemezeinek szállítása kétszázhatvan-kilencz millió márkába fog kerülni. A szállítást a Krupp és Summ cégek kapták meg. A pénzügyi bizottságban egy képviselő azt állította, hogy a két cég ezen a szállításon százhetvenhat milliót fog nyerni. Tirpitz haditengerészeti államtitkár erre azt felelte, hogy a cégek nyereségéről nem adhat fölvilágosítást, csak azt jegyzi meg, hogy a szállítás tizenhatvevőre oszlik meg.

A nyugatindiai dán szigetek. Különböző parti előkelő polgárok gyűlésén Modvig törvényszéki elnök fölvette a nyugatindiai pánzigetek eladásának a kérdését. Moses Melchior Bing és Marstræt nagykereskedők a szigetek eladása mellett szólaltak föl, a legtöbben azonban ezek között Seavenius volt kultuszminiszter, Brandes György és Koldt képviselő ellene nyilatkoztak. A közgyűlés egy határozatot fogadott el, a melyben az országgyűlést felkéri, hogy ebben a kérdésben érettségire magfontolás nélkül egy lépést se tegyen. (Talan előre gondoskodás akar ez lenni azon

tudatban, hogy nem sokára elkövetkezik az idő, hogy Amerika — tehát a szigetek is — az amerikaiakkal lesznek, s jobb a csaknnyan elveszendő szigetekért pénzt, mint — miként a spanyol — vesztes háborút kapni).

Németbirodalom. A birodalomgyűlés febr. 27-én második olvasásban befejezte a hadügyi költségvetés tárgyalását. A erdítmenyek tételénél Grüber képviselő rámutat ennek a tételnek rohamos növekedésére és azt hogy tovább is így akarják-e fokozni a kiadásokat.

Hossler hadügyminiszter a cím elfogadását kéri és azt mondja, hogy Németországot általános viszonyai valamint lakosságának szaporodása kényszeríti, hogy nagy erdítésekhez lsson. E tétel növekedése ebben az arányban nem fog ismétlődni. Ezt a tételt jövőre ateszik a rendes költségvetésbe.

Erre a ház megszavazta ugy ezt a tételt, mint a hadügyi költségvetés többi teteleit.

A háború.

A nyugati harctéren.

Kronje megadta magát.

Londonból jelentik: Febr. 27. Éppen most teszi közzé a hadügyminisztérium Robert s tábornagnak Paardebergben ma reggel 7 óra 45 perczkor föl adott táviratát, a mely így hangzik:

Kronje ma reggel hajnal hasadtával összes csapataival föltélenül megadta magát. Kronje mint fogoly táboromban.

Csapatainak tenyleges létszámát később fogom tudatni.

Remélem, hogy ő felsége kormánya ezt az eredményt, a mely a Majuba dombon vívott csatának évfordulóján ment végbe, ki-elégítőnek fogja tekinteni.

A nagy esemény, a melyet London lakossága összeszoruló szívvel s visszafojtott lelekzettel napok óta vár, ma végre beteljesedett: a paardebergi oroszlan, Kronje tábornok megadta magát. Arról, hogy ez a hír milyen hatást keltett az angol fővárosban, szinte lehetetlen leírni. Mintha a flegmaticus angolokat megvilámozták volna, úgy örültek és ven öreg és fiatal. Roberts távirata, a melyben a nagy eseményt jelenti, csak 11 órakor érkezett ide; de már délben az egész város telve volt vele, sőt egyes újságok már külön kiadásban is megjelentek, ököfny betűvel hirdette Kronje megadását. Mintha nemzeti ünnep volna, úgy járnak az emberek az utcán s adják a hirt szájról-szájra. Egyes főbb pontokon valóságos népcsofület támad, ismeretlenek kezét szorítanak egymással s szeretencset kívánnak egymásnak a paardebergi sikerhez. U on-utfelep népcsofokok támadnak, a kik a királynőt, Robertset és Chamberlaint éltetik. Legnagyobb a csöfület a Mansion house tájékán és a hadügyminisztérium előtt. Kölfönösen az utóbbi épület előtt valósággal veszedelmes a tolongás. — Arra a hírre, hogy Kronje megadta magát, az emberek ezrivel tödültek oda, hogy személyesen gyözdöjének meg a hír valóságáról. A hadügyi hivatal magas előcsarnokában ember állott ember hágtán s leírhatlan izgatottsággal várta a hivatalnok megjel-nését s a távirat kifüggesztését. A hivatalnok nem váratt sokáig magára. Örömtől ragyogó arccal lépett az előcsarnokba s hársány hangon hirdette az egybegyűlteknek, hogy Kronje megadta magát. Dörgő «cheer» jutalmazta meg ezért a kijelentéseért. A tömeg ezután kirohant az utcára, hogy az övéivel tudassa az örvend-tes hírt. A Mansion houseban is izgalmas jelenetek játszód-tak le. Ott a helyettes polgármester saját kezével függesztette a távirat másolatát a kapura. Alig pár perc múlva sok ezer ember verődött össze s a városi hivatalnok dörgő hangon olvasta föl a táviratot.

A királynőnek a z o n n a l megtáviratozták az örvendetes eseményt s azt táviratozta vissza, hogy tudassák Robertszszel és hadseregével megelegedését s hála s köszönetét a minisztérium ma délben tanácskozára

gyült össze, a melyen a megváltozott helyzetet fog foglalkozni. Általános az a hiszik, hogy a h a b o r u m á r m o s t b e f e j z e s é h e z k ö z e l e d i k, hogy Roberts föl szabadult csapata néhány nap múlva bevonul Bloemfonteinba s leg a lább az egyik burállal a m a l m e g k ö t h e t i a b é k é t. (Ha ugyan a s z a b a d k ö z t á r s a s á g o k a t egymás nélkül békére kényszeríthetik.

Ezt a ketejt igazolja a következő távirat:

Brüsszel, febr. 27.

Brüsszeli transzváli köve seg meczafolja mindama híreket, melyek a küszöbön levő békeközvetítésre vonatkoznak. Mind dög mig döntő ütközet nem történik, békeközvetítésről szó sem lehet. Még az angoloknak Bloemfonteinba való bevonulása sem volna döntő csapás. Ama angol forásból származó jelentések, melyek szerint Steyn és Krüger előkök a békekötésre hajlandók, teljesen valótlán feltevesek.

A keleti harctéren.

A Daily News-nak jelentik Laurence-Marquiezból 23-diki kelettel: Ötezer bur elhagyta Ladysmithet, hogy Oránzsba menjen. A burok Bloemfonteintól harmincz mérföldnyire e g y e s ü l n i k é s z ü l n e k.

A Morning Post-nak jelentik K o l e n z ó b ó l 25-iki kelettel: Miután az angol csapatok a 21-iki és 22-iki hadműveletek következtében a Tugelan túl néhány alacsony dombot megtartottak, Buller 23-án elhatározta, hogy előrenyomul a második dombor ellen, a mely a pieteri hadállásnak egy része. Az angolok több támadói kísérleteket tettek és sok tisztet es közketonát veszítettek, mire belátták, hogy nem képesek felülkerekedni. Mindazáltal tartották magukat a már meghódított területen. Segítő csapatokat küldtek a harcra a brit csapatok támogatására, de mielőtt még főtámadást intézhetek volna az ellenség ellen, beállott az éjszaka.

Kronje jellemzése

Most már miután e bur hős tábornok feladta magát, talán elkésettnek látszik a jellemzés, de nem érdektelen, mert ez, a megmagyarazás kulcsát adja kezünkbe, mikor arról az elszántágról gondolkoznak, hogy abban az iszonyu helyzetben, melyben Kronje serege az angol ágyuk golyója által összevisz-sza, át — meg átjárva volt, miként tarthatta magát mégis annyi ideig?

R o b i n s o n bányamágnás, a ki sok évet töltött a burok között és a ki a két köztársaságot és lakóit saját tapasztalásból alaposan ismeri, Kronjeről következőképen nyilatkozott:

— Régóta ismerem Kronjé t, a kihez benső barátság lüz és szeretném kezét megszoritani, hogy kifejezzem neki bmulatomat, a melylyel most bizonyára minden angol ember adózik neki. Kronje elenségünk, de felülmu hatatlan hősiességét, amelylyel hater emberével ellenál, ruindnyájunknak el kell ismernünk. De a ki őt ismeri nem is várhattott tőle egyebet. Kronje sohasem fogja magát megadni saját jószántából és azt sem hiszem, hogy emberei rá akarnak kényszeríteni, mert a régi transzváli gárda vele áll és elesik. Egy bur tábornoknak sincs az övéihez hasonló uralma a burok fölött, a kik őt legyözhethetlennek tartják és imádják. Egyetlen sovinstá szava elégséges, hogy új bátorságot öntsen belejük.

Kronje helyzete most nem a legjobb, de még így is betekig daczolhat Robertszszel. — Kronje azért választotta ezt a hadállást, mert közel van Bloemfonteinhoz és mert kiünöen illik védelmi pontnak. Az ilyen dél-afrikai folyampart a természetnek saját szerü alkotása. Néha harmincz lábba emelkedik a víz szine fölé és rendkívül könnyü ezt a természetes védözüvet emberek és készletek védelmére felhasználni.

Ezek a sánczok feltétlenül biztosítanak az ágyu tüze ellen. Néhány bur örsögül marad a part legmagasabb pontján és a legelső riasztó szóra az egész hadsereg a legjobb

Nini! hisz ez a mi cigányunk az Ádus Honnan ismeri ezt Szigligeti?

Megmertem volna rá esküdni, hogy Szigligeti járt a falunk felvégén, s így írta meg a Czigányt.

Kesőbb láttam eladásban. Jó volt jó volt de...

Hej! gondoltam magamban, még se így kéne ezt csinálni.

Nem ilyen volt mégse Ádus. Hejh! ha én azt ugy tudnám, mint a milyen ő volt igazában.

Neki fogtam, megpróbáltam.

Tudja lsten, nem is ment valami nehezen.

En azt gondoltam, hogy én vagyok Ádus. Szigligeti megírta, mit kell mondani, megadta a szavakat. Ugy próbáltam mondani, mintha Ádus mondaná bennem; próbálgattam, különös hangot először, de szívemnek, lelkemnek nagyon jól esett.

Igy tanulgatva, próbálgatva, Ádus alkja mindig előttem lebegett. Az ő kunyhója; kunyhómá, borzas lánykaia Rózsaszára lett, Kalapácsa kezembe, az ülője ölembe termett, irgalmas, jó szerető szive lelkemhez simult, így született, így formálódott. Adusból az én Zsiga cigányom.

Nem is szinpádon érzem én magam, mikor Zsigát játszom, Diós-Jenőn vagyok a felvégén.

Ott diszeleghet nekem akármilyen szinpadi díszlet, nem látok én mást, mint azt a faluvegi kunyhót, melyben az öreg Ádust láttam halottam, kinek emlékét szerepemben holtomig őrzöm.

főzet mellett gyilkos puskatűzet folytathat az ostromló angolok ellen. Kronje ki-termetű ember: Az okosságát lehet olvasni arcáról. Szeme nyugalmat árul el. Arczát a hagyományos bur szakál szegi be. Régi francia hungenotta családból származik, a melynek a nantesi ediktum következtében ki kellett vándorolnia. A csa-ád akkoriban Cronier-nk írta a nevet.

Kronje rendkívül eszes ember, a ki a legrosszabb helyzetből is kibúvot talál. Hidegvére soha sem hagyja cserben, a legnagyobb veszedelmet semmibe nem veszi és különösen ezek a tulajdonságok teszik őt par excellencia tábornokká. A nyolczvanas évek haborujában végbevitt tettei meg friss emlékezetben vannak. Felesége méltó társa és épp oly bátor, mint ő. Vele van a paardebergi táborban s most bizonyosan kávéját főzi vagy steakjét süti. Minden bizonyos koholmány, hogy férjét kapitulációra akarja rábírní, sőt ellenkezőleg a bur asszonyok hátoritják és ellenállásra biztatják férjüket és az előbbi években is sokszor megtörtént, hogy a szerencsének ellen vívott harcokban a bur asszonyok töltötték az agyut, míg a férfiak az ellenséget lötétek.

Az angolok orvosok fizetése Délafrikában.

Az angol délafrikai hadsereg főorvosa, Mac Cormac írja, hogy 5000 font sterling évi fizetése van. Ugyanennyi fizetést huz Mr. Treves, Mr. Makins és Mr. Watson Cheyne, mint a harctér sebész orvosai. Egy fiatalabb orvos Mr. Chestlet 5000 font sterlinget kap; de ezt az összeget egy angol miniszteri hivatalnok tévedése következtében húzza, ki e fiatal orvosnak az állam által kiszabott összegnél jóval többet utalványozott ki E hibát azzal akarták jóvátenni, hogy azt az okmány, mely a hibassan kiutalványozott összeget tartalmazta egy mássikkal cserélik majd fel, mely a Mr. Chestlet megillető összegnek rendes számát fogja tartalmazni. Az orvos azonban ebbe sehogyse akart beleegyezni hanem erősen állította, hogy ő az állam pecsétjével megerősített első okmányhoz tartja magát — és így az államnak ndm maradt más hátra, mint hogy jó képpel fogadja e furcsa játékot, és hogy az illető hivatalnokot komoly tanításban részesítse, Mr. Robert D. Callaghan, mint a kórház főorvosa 3000 font sterlinget huz. Mr. Gibbs, a londoni Maring nagy kórháznak egyik orvosa, Délafrikában, hol segedorvosként működik, 1500 font sterlinget, Mr. Scharlieb, az University College-kórház orvosa csak egy guineát kap egy napra, ezenkívül még a háboru után bizonyos összegű tiszteletdíjat kap. Mr. Artur Frupp, a a walesi herczegnek pártfogoltja, ki még csak harmincas évek elején van, szintén igen jó fizetést huz. Az az élénk érdeklődés a melyvel Trippet — mint egy angol művész fiát — egész Wales kíséri gyorsan megállapította az ifju orvos jövőjét. Neje, kinek neve az angol sportkörben igen ismeretes, férjével szintén Délafrikába utazott.

Táviratok.

London, febr. 27. A Reuter-ügynökségnek jelentik Mombagából: Az ugandai vasúti táviró építésével február 18-án a Ripon-vizesésnél, a Viktoria-Nyanza-tótól északra eljutottak a Nilus folyóig s 19-én átvezették a távirót a folyón. Ezzel megvan a távirati összeköttetés London és a Nilus forrásai között.

Pilsen, febr. 27. Ma éjjel a lititzi Miksa Károly-akna dinamitraktarával álló katonai őrséget három ember fenyeget és szidalmazta. Az ő háromszor is felszólította az illetőket, hogy álljanak meg, de azok tovább mentek, a mire az ő urának lőtt. A három ember az erdőbe menekült. Hogy valamelyikük megsebesült-e, eddig nem sikerült kideríteni. A vizsgálat folyamatban van. A lititzi Maria-aknából két csendőr kíséretében hazatérő munkásokat két népcsoport gnyos kiáltásokkal fogadta. A csendőrség felszólítására szétoszlott a tömeg. helyzet változatlan.

Prága, febr. 27. A sztrajkterületen a helyzet lényegesen nem változott.

Színház.

Mozgó fényképek. Szép számú közönség előtt adták Blumenthal szellemes vígjátékát az este. A szereplők mindnyájan jól játszották meg házas szerepeiket, a közönség pompásan elmulatott s Tanayné, Tanayt, Szabó Irmát, Kiss Irént, Szathmáryt és Komjáthyt, mint a kikövek kezében a főbb szerepek voltak, sok tapsban és elismerésben részesítette.

A mai est érdekessége. Ma este a Gécsák kerül színre, mely előadásnak kettős érdekessége lesz. Az egyik Galyasi Paujának, színházunk kiváló baritonistája, Környei Béla nevének vendégfellépte Mimóza szerepében, a másik Perényi Margitnak Róli Polli játéka. Az előadás iránt általános az érdeklődés.

Bibliás asszony. A népszínház óriási sikerű operette ujdonsága szerdán kerül bemutatásra színházunkban. A darabból — melyhez Gyöngyösy Viktor, színházunk kiváló festőművésze teljesen új diszleteket készit, — már javában folynak a színpadi próbák. Az előadás érdekességét növeli, hogy a színpadon a fűrdő zenekart a debreceni teljes számú tűzoltó zenekar szolgáltatta.

Színházi műsor.

Szerdán két előadás: d. u. 3 órakor ifjúsági ingyen előadásul: A cifra nyomorúság. Eredeti színmű Csiky Gergelytől. Este C. bérletben: A Gécsák, vagy egy japán teaház története. Operette 3 felvonásban Sidney Jones-től. U. szereposztással, Galyasi Paula és Perényi Margit vendégfelléptével.

Csütörtökön, A. bérletben Halókocsik elleőre. Biscon kaczagató vígjátéka.

Pénteken, B. bérletben Görög rabszolga. Sidney Jones feles kiállítású ballett operettje.

Szombaton, C. bérletben A 47-ik czikk. Nagyhatalú színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, két előadás. Délután 3 órakor félhelyárakkal Dóczy József eredeti népdramája: Liliom Kári.

Este rendes helyárakkal bérletszűnetben Sulamith. Zsidó dalmű 4 felvonásban.

HIREK.

A debreczeni pajtafeltörők.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1900. február 24.

Debreczen város külsőségein az utóbbi időkben egész rablóbanda működött. Egymás után törték fel a debreczeni szőlő tulajdonosok pajtáit s kocsira pakolva el vittek mindent, a mi elvihető volt.

A megkarosodott tulajdonosok egymás után tettek jelentést a rendőrségnél, melynek bűnügyi osztálya a csendőrséggel együtt nyomozást indított.

A rendőrség azonban hiába nyomozott, nem tudott kideríteni semmit, mert hiába van fegyverrel ellátva, az nem imponál, mert nem szabad használnia, a házkutatások megtartása közül is oly óvatosan kell eljárni a rendőrnek, ne hogy ő kerüljön a bajba, hogy csakis akkor mehet be valahová, ha nyílt titok, hogy a terhelt ott tartózkodik, szóval úgy van a rendőrség, mint az a vendég, akit ebedre hívnak, de ha az ételhez hozzá akar nyulni, a körmére koppintanak, így tehát a pajtafeltörők kinyomozásának di-csősége is a csendőrségnek jutott, mint akiknek utasítását semmiféle bünvádi eljárás nem korlátozza.

A csendőrség tehát ki is nyomozta a tetteseket és bekísérte a bűnügyi osztály fogházába.

A hetőrök egymás után vallották be,

hogy kinek a pajtájába hatoltak be és mit vittek el.

Hurokra került a banda feje, Faragó János 28—30 éves napszámos is, a ki mint lapunk tegnapi számában megirtuk, a bűnügyi osztály börtönében felakasztotta magát.

Főleg Faragó, de a banda többi tagjának a lakásán is megtalálták a lopott holmikat Kocsira rakták s behozták a bűnügyi osztály helyiségébe.

Tegnap délután értesítették a pajta tulajdonosokat, hogy a lopott holmikat megtalálták a rendőrségnél.

Ma délelőtti azután az összes tárgyakat kihordták a Szent-Anna-utcai hivatal udvarára s a megjelent karosultak egymás után szedték össze az ellopott tárgyakat.

Egész zsibvásár volt a hivatal udvara. Ágynemű, fegyver, hordók, szelonna, hus és minden elképzelhető tárgy hevert ott egy rakáson.

A válogatás Végh Gyula tb. főkapitány és a csendőr százados felügyelete alatt ment végbe s még a késő délutáni órákban is tartott.

A betörőket pedig már a napokban átkísérik a kir. törvényszék börtönébe, a hol az itélelhető maradnak.

Valószínűleg kemény büntetésben lesz részük.

*** A gazdaközönség figyelmébe.** Értesítettük a gazdaközönség, miszerint közbejött akadály miatt a dohánytermelésből szakelődés Kerpely Kálmán gazdasági tanintézeti igazgató által nem február 28-án hanem március hó 3-án; a mezőgazdasági gépezet köréből szakelődés pedig ifj. Sporzon Pál gazdasági tanintézeti tanár által március hó 10-én, délután 5 órakor fog megtartani a gazdasági tanintézet 15 számú termében. A gazdasági egyesületi titkarsága.

* Mozgalmas főiskolai élet.

A debreczeni főiskola, ha nem is hivatalos, de tényleges vezérszerepet játszik a magyar főiskolák között. Tegnapi számunkban ismerteltük azt a mozgalmat, mely a debreczeni diákkongresszus április végén leendő megtartására irányul s jeleztük azt a széleskörű, szokatlanul nagy érdeklődést, melyvel a fontos diákkongresszus iránt mindenfelé viseltetnek.

Ma újabb dologról értesítenek bennünket. — Magyarország református theológusai is régen készülődnek egy összejövetelre s újabban a debreczeni ev. ref. theológiai fakultás növendékei kezdeményezésére tényleg kimondták annak ez évben való megtartását. Magyarország összes ref. hittanhallgatóinak kozzájárulásával törleönt e határozat s egyesek indítványára, de különösen a debreczeni theológia akadémia tanárainak javaslata folytán tegnap este egy theológus gyűlés kimondta, hogy kongresszusokat az általános diákkongresszussal egyidejűleg illetve azzal kapcsolatosan óhajtták megtartani. E határozatot kö-zölni fogják a többi theológiákkal s a debreczeni diákkongresszust rendező nagybizottsággal.

*** A földmunkások éheznek.** A napokban elszomorító irás érkezett Szeged város hatóságához a mindszeri előljáráságtól, mely felkéri Szegedet, hogy adjon valami uton-módon segítséget, mert Mindszenten most ö t s z á z f ö l d m u n k á s é h e z i k Szegedtől vár segítséget s kerdezi van-e oit munkásra szükség, mert ötszáz kubikrnak egy idő ó a nincs semmiféle munkája. Mint

tudósítónk írja, a mindszentiek óhaja alig teljesíthető, amennyiben Szegeden is több, mint hat száz munkásnak kincsenyere.

* **Meghívás.** A debreczeni függetlenségi kör saját helyiségében f. évi márczius 11-én d. u. 1/2, 3 órakor tartja közgyűlését, melyre a tagok e helyen is tisztelettel meghívottnak. — Tárgy: a számbíró választmány jelentése s egyéb folyó ügyek.

* **Figyelmeztetés.** A debreczeni tisztviselők önszolgálati egyesülete a már közölt tárgysorozat mellett és az új alapszabályok folytán márc. 11-én d. e. 11 órakor tartja XX. évi rendes közgyűlését gr. Dégenfeld-tér 2 sz. a. az emeleten levő hivatalos helyiségében, ahol is a megválasztott új diszelnök, Gr. Dégenfeld József főispán is részt vesz.

* **Véres kardpárbaj.** Szatmárról írják lapunknak, hogy Eötvös Sándor m. kir. honvédhadnagy és Helmezy Pal joghallgató összeváltkozás miatt kardpárbajt vívtak, melyben Eötvös fején, karján, melén és vállán sebesült meg, míg Eötvös az egyik fület vágta le ellenfelének.

* **Carneval.** Vége a komédiának. Békén, megadóan hamvazkodhatunk azokért az áttánczolt farsangi éjszakákért, a melyeknek majdnem mindegyikén volt valaki olyan, aki felsóhajtott, hogy bar csak ez az éjszaka esztendeig tartana: Nem tartott addig. Végére jutottunk, bármennyire szerettük is volna elnyújtani azokat az ezeregyéjbe illő estéket, pompás mulatságokat, melyeknek az idej farsang éppen nem volt szükében, Karneval herceg uralma véget ért, Karneval herceg megy s következnek ezután a bőjti predikációk,

Most, mikor bucsuzóra csörgeti felénk a sapkáját herceg Karneval, mi is magunkba szállunk s mélabusan szavaljuk:

Isten veled hát bál vidám zenéje,
Holott a tobzódás dicső erény;
Isten veled nyirettyük ujongása,
Gyűrött gallérok, megsebzett szívek.
Isten veled ölelkező keringő,
Szép teli hajnal, lumpokon merengő!
Emléked hervad, mint a báli rózsák
S belőled nem marad, csak az adósság.

* **A debreczeni indóház építése.** A debreczeni pályaudvar új indóházának építését a pályázatok felett valódöntés késleltet egy kevéssé. Erre az 1.400.000 koronás építkezésre már régebben megtartották az arlejtést s azon a Berger Jenő és Rimanóczy Kálmán építészek ajánlata a legkedvezőbb. Debreczen érdekelt körei most méltan kardoskodnak amellett, hogy ne mellőzék a helyi ipart s az allomas új építkezését ne adják ki Rimanóczy Kálmannak, aki nagyváradi építész. A dolog most a kereskedelemügyi miniszter elé került a magyar államvasutak igazgatóságától, mivel az igazgatóságnak csak egy milliói koronáig terjedő építkezés dolgában van joga dönteni és egy millió koronán túl terjedő építkezés ügyét a miniszter elé köteles terjeszteni.

* **Közjogi magyarázat.** Egy olvasónk írja a következőket: Egy román ur, a ki először jár Erdélyben, megszólított egy határszéli állomáson.

— Ugyan kérem, miféle katona az a — kakastollas?

— Az kérem nem katona. Csendőr. Az a hivatása, hogy Magyarország közbiztonságán őrködjék.

— Ugy? És ezek csak Magyarországon szolgálnak?

— Igen.

Az idegen gondolkodóba esett.

— Akkor, kérdé kis idő múlva, miért van osztrak kardbojtjuk?

Most már én estem gondolkodóba.

— Először azért — feleltem némi szünet után — hogy nagyobb legyen a — tekintélyük.

— És másodsor?

— Másodsor azért, mert a magyar királyi honvédséghez tartoznak.

A román ur sértődötten távozott. Azt hitte, hogy bolonddá tartom.

* **Téglás Gábor halála.** A vidéki lapirodalomnak nagy gyászja van. Ifjú Téglás Gábor kolozsvári lapiró, Téglás Gábor dévai főreáliskolai igazgató fia 22 éves korában elhunyt. Ifj. Téglás Gáborban tehetséges és nagyratörékvő tagját veszítette el a magyar zurnalisztika. Az újság napi termelésén kívül magasabb irodalmi ambíciók is hevitették a tehetséges ifjut; egy kötet verse husvétkör látott volna napvilágot. Sokat dolgozott a fővárosi szépirodalmi lapokba s a proabb novelisztikus dolgozatait élvezettel olvashatta bárki. Kolozsvár társas köreiből; a hol rendkívül szeretik jó modoraért, nagy részvétet keltett halála, mely hathónapos gyötrelmes szenvedésektől váltotta meg. Édesatyját. Téglás Gábor reáliskolai főigazgatót táviratilag értesítették a szomorú esetről. Temetése ma délután lesz.

* **Kereskedő ifjak bálja.** Carneval zajos szereplése a végét kezdi jarni. Még alig egy pár nap s aztán vége a farsangnak. Méltó befejezése lesz az idény multságának a kereskedő ifjak bálja márczius 3-án a Bikában. A buzgó rendezőség nagyban faradozik, hogy a multságot mennél sikerültebbé tegye, s mint halljuk a tánczrend egyike lesz a legkülönlegesebb, de legsikerültebbeknek. Hogy milyen lesz azt nem árulhatjuk el, hanem ajánljuk mindenkinek, hogy személyesen győződjék meg róla.

* **Az utolsó szalmaszál.** Négyen ülnek a brassói vasuti vendéglőben: egy székelgyóbé, egy oláh, kereskedő, egy bihari parasztgazda és egy szász fináncz. Várják a Segesvár felé menő vonatot és adomázással töltik az időt.

— Van egy öcsém, mondja a bihari ember, a ki Pesten próbált szerencsét, de nem tudott semmire sem jutni.

Egy szép napon aztán azt mondta: veszdődjön tovább az ördög, én bizony neki megyek a Dunának! Lemegy a partra és vetközni kezd, hát ott terem am egy rendőr.

— Itt nem s z a b a d fürödni mondá a rendőr.

— Nem is akarok fürödni, hanem el-emészttem magamat

— Ement az esze? Hát mért akar meghalni?

— Mert nem tudok megélni.

— Mi a mestersége?

— Voltam már minden. De semmi sem sikerült.

A rendőr gondolkodóba esett.

— Volt asztalos?

Voltam.

— Ács.

— Az is

— Badogos.

— Az is.

— Czukrász, csósz, drótos, evezős, favágó, gyümölcskereskedő, házaló, ingyenelő, játékbógés, kéményseprő?

— Mind voltam már.

— Lakatos, mázoló, női szabó, iskolai szolga, papucskészítő, rendőr, rongyszedő, suszter, talyigás, újságkihordó, veszőkósárfonó?

— Minden voltam én ezen a világon.

— Aztán hogy még sem tudott boldogulni?

Mindenhol azt mondták, hogy nem vagyok jó semmire se.

— Hm. Báj. Hanem tudja mit? Próbálja meg az utolsót: legyen fináncz. Ugy is lett. Beállt a gyerek fináncz. Ma már fővigyázó.

A mesemondó erre fölállt es kifutott a perrona. A fináncz elvörösödött, az oláh titokban nevetett. A góbé, a ki szeretett volna egy kis verekedést látni, tüzelte a finánczot.

— Én nem hagynam annyiba a dolgot. Mindjárt birokra hívnam.

— Leszurnám! mormogott az oláh.

— Én sem türom! kiáltott a szász és az asztalra csapott.

Hát mit tesz? kérdezte a góbé.

— Ha visszajövünk. följelentem a gazemberi!

* **A burok barátja.** Egyik külvárosi borbély műhelyben az érdemes és tiszteletré méltó Hugli má rendkívüli érdeklődéssel olvasta az angol-bur habórurol szóló híreket s mint tántoríthatlan bur barát, dühös pillantásokat vetett a betűkre, melyek az angolok előnyomulását jelentették, ellenben nyájasan mosolygott, ha a bur előnyokról emlékezett meg az újság.

E pillanatban kliens érkezett, a ki helyet foglalt a tükör előtt és kézmozdulattal intett, hogy borotválkoznia akar.

Sifitelés, habverés, borotva fenés jelezte, hogy a műtét nyomban kezdetét veszli.

A kliens mit sem szólt és a borbély rettetes kinokat szenvedett, hogy nem beszélhet. — Türt egy jó ideig, de érezte, hogy szétpukkan, hogyha benne marad a mondani valója:

— Igenis méztatott olvasmányozni, hogy Délafrika virulm nyain az harc elemé dühöngvén vitez burjaink tanulmányozására — noha Ejsropa szeme görbén pillantványozza az nép-szabadság lenyiratattását.

— Yes sir! felelte a kliens, a ki különben a britt oroszlan nyelvél csupán két szóval van személyes ismeretségben.

E pillanatban a borotva megrándult s a kliens érezte, hogy álla hegye bőr folytonossági hiányban szenved, a mi felingerelte:

— Mi az isten nyilat csinál — kiáltott a félig borotvált ur — csak nem akar összeapriini?!

Igenis nem, de angol szolamra fületvényezvén, karom rángizma megbicsaklott. — Inkább méztatni bur nyelven zengeményezni becses kiszolalmját.

— Jó, jó, de mi lesz ebből a vágásból.

— Sebhely, melyet az angol-bur habóruskodásban méztatott kapni, mint angol, lévén én bur ámbár, hogy Ejsropában.

Kék-vörös patrioták.

Irta: **Gondy Károly.**

Ha a kék és vörös közzé ekeljük a fehér színt, a német nemzeti szín áll előtünk. A német trikolor (kék-fehér-vörös) a francia megfordítva használja, úgy mint mi magyarok az olaszót. A német tartományok czimereiben, főkép a szászokéban a kék-vörös a tulnyomó, ha mindjárt a szászok eredeti ország színe: zöld-fehér. A kék-vörös még a gothoktól ered, mint akkoriban divatozó falfestményeikből is láthatjuk. Hogy Erdélyország régi trikolorjában a kék-vörös előzi meg a sárgát, azt is a szászoknak lehet imputálni.

Az erdélyi szászok II. Géza királyunk egyenes meghívására jöttek az országba; hát ha kérelmettek a letelepedést, hiszen a németeknek mindég szük volt a hazája. Most is már annyi fele vándorlás után újra Afrikában próbálnak szerencsét és a burok bórere új fészket raknak a kiszorultak számára. Transzválaban nem is annyira a bur, mint burkus harcrol. Bámulatos, hogy a 700 év alatt mily kitartással őrizték meg szokásaikat, nyelvüket és most is a nagy Németországhoz huznak. Sőt a »Schulverein« védelme alatt, párhuzamban véle, lépést tartanak és az iskolákban iparkodnak német jellegüket konzerválni.

Meg van a diák életükben a »Burschenschaft« akár csak Jenában; meg van a rátkumált alami magyar gimnázium mellett a »nemzeti« gimnáziumok és e mellett a magyar iskola, csak olyan, mint Párisban a l'école des étrangers. A párisi nagyon féltékeny a honi intézeteire. Még csak az van hátra, hogy Selli Kálmán az országban gyűjtést engedélyezzen N.-Szebenben felállítandó német egyetemre.

Később Erdélyben a szászok Ausztria fenhatósága alatt még jobban boldogultak, miután őket nem kellett germanizálni; kész törzs germanokra talált. Az osztrák dynasztia nem csak hogy — őket dédelgette, de a jelenben is ugyancsak támogatja főképp gyári iparukat. Erről tett az 1896-diki orsz. kiállításunk bizonyoságot, hol aránylag a szászok több posztót állítottak ki, mint az 1873-diki bécsi kiállításán a csehek. Minálunk a textil ipar egyáltalán a német ajku hegyi lakók kezében van. Ó Párkák ne hagyjatok el; ne irigyljétek sorsukat!

Azt már egy régebbi cikkemben hangoztattam, hogy a magyarnak nincsen nagyobb ellensége sem a mennyben, sem a földön, mint az alattomos szász faj; a románok legalább nyílt sisakkal néznek szemünkbe. A románok legalább megköszönték Szelli K. beszédét, de a szászok ezt kötelességének tartották. Szóba sem áll a miniszterelnökkel, azon kormányfővel, mely ellen 48 ban éppen Ausztria által fel volt szabadítva. Vegre ők is azt hangoztatják, hogy: Hier! még pedig 700 év óta. A törzs szászokat nem hiába nevezik zöldnek, de virul is a törzs-fajuk és szépen egyre hajt a virtusuk. Még arra nem vemedett egy sem közülök, hogy magyarosítsák a nevet.

Még a keresztnevében sem tűri a magyar hangzást és lepiszkolja a fiat, ha véletlenül Rezsőnek, vagy pláne Bándinak írja magát.

A »Verein für sieb. Landes Kunde« mely 1840-ben alakult és Teutsch konduktorsága alatt annyira haladt, tisztán politikai tendenciával bír. Ellenben az Emke a ighanem lekészt a vonatról. A miniszterelnök ki Bécsben mint Diogenes keresi a magyart, nem tehet a Honterusok horderűje ellen. Talán a kegyelmes ur nem is tud arról a fontos irodalmi termékről, mely Wolfól 1894-ben megjelent és benne Joannes Honterus plébanos mint Magyar apostola van dicsőítve?

Nézzük most közelebbről azon kérdéses bikolort, mely a szászok kétszínűségét elárulja és melyet Szelli Kálmán a beszédében oly színtelenségben hagyott.

Ahoz bizony elég politikai színvakság kell, hogy az erdélyi városok színeit, a szászok nemzeti szíuétől nem tudjuk megkülönböztetni mely utóbbi a miniszterelnök szemében nem létezhet.

Jó, hát ne nevezzük nemzetinek; akkor ám még rosszabbat kell feltennünk azon szász színjáráról, melyet most ott divatba hoztak. — Szelli Kálmán konsziderációi e tekintetben nagyon changeant szint játszanak és a félbe maradt történeti, de meg nem történt kutatásai éppen Kameleon alapon mutatkoznak.

Beszéde bármily rózsza színben derengett, a szászok kék ege nekünk előbb-utóbb sárgára hajlik és borot hoz hazánkra. Bizony szembunyva és hunyáskodva nem lehet a színtávlatot megérezni. Niocseo igazsága Szelli Kálmánnak, hogy a hazabari nem üznek faj politikát.

Sajna! de még mennyire!... Ha maga a part és kortespolitikának talán szabadalma van? A faj és felekezeti gyűlöletet ha a kormány a maga jóvoltáért egyre szítja egyebet mi is eredményezhet?

A szászok szinteg támogatják a magyar kormányt, mert maguk is Ausztriávali közönségben fél németnek tartják. Furcsa is az, ha mindeonnap azt olvassuk: Szelli Kálmán a királlyal.

Ha a min. elnökben meg volna az a sokat hánytorgatott erély, a nagy hivatali apparátus segítségével egy-két nap alatt tisztában lehetne a kék-vörös jelentősége felett, a melyet a szászok most demonstrációból, uton

utfelel nemzeti jelvény alakban hordanak. — Igaz, hogy a csecsebecs nem nagy horderűje, de ám az elhullatott mag a lavina közepe marad.

Tegnap jutottam birtokába annak a drága száz ereklyének. Áll pedig egy duplára összehajtott kék-vörös ripsz szalagból, mire egy nikkeltől készült enbléma van felfűzve. Ezen emblema a közepén egy czimkét visel »Gut-Heil« felirattal, mely ismét egy vörös zománczal díszített apost. keresztet a közepén kettő választ, az egészet egy zöld zománczozott babér koszoru övedzi. — A szalag végén egy kúrt forma billikom mozgatható lánczon csüng, mi bizonyára nem Lehel kúrtje mintájára készült, mert a reá alkalmazott zománcz tisztán fehér-zöld, az eredeti német száz atyafiak nemzeti színéből áll.

A fiatal óras segéd, ki azt egyenesen N. Szebenből hozta, beszéli, hogy a mint fél év előtt az új kondícióba lépett, primcipalisa a nemzeti színű szalagot levétette és a fent leirt jelvényt alkalmazta az órájára, azon conditio sine qua non kijelentéssel, hogy ezt az új jelvényt a kék-vörös és a zöld színek kivánja.

Beszéljen tovább a két színű jelvény, a melyet szívesen a parlament színe elébe bocsátok. Az óra, de még az óras is megmondja hogy: hányadán vagyunk.

Ez azon száz erész látható kinyomata, melyet mi magyarok nem viszonzhatunk, a melyet bécsi szemmel nem láthatunk és bécsi mésszel tisztára nem csiszolhatunk!

Mulatságok.

Meghívó. Szabó Miklós táncztanító 1900. év márc. hó 4-én Kossuth utcán, a »Nagyváradai sörcsarnok« dísztermében 7. sz. s. Bosznai és Kardos urak üzlete közt nagy és fényes alarcosjelmez és bohóc estélyt rendez. Beléptidij személyenként 1 kor., családjegy 3 személyre 2 kor. 40 fillér. A tánc kezdete 7 órakor. Étél és italról a vendéglős gondoskodik. A talp alá valót K. i. s. Gyula zenekara szolgáltatja. Díjak: a legszebb alarcosznak 1 üveg pezsgő. A legcsunjabbnak 1 üveg valódi egri bikaver. Harmadiknak, a legcsunjabbnak 1 üveg Rizliogi. Díj kiosztás: éjfélkor, a Jury tagjai a közönség közül választatnak, kik a díjakat oda itelik. Éjfélkor nagy meglepetés leszen egy műkedvelő által, nagy latina magica előadás fog tartatni.

Mulatságok sorrendje.

Márczius 3-án szombaton: A kereskedő ifjak táncmulatsága az Arany Bika szálloda dísztermében.

Márczius 15-én az 1848/49-es honvédek bálja a Korona vendéglőben.

Márczius 15-én a Petőfi-dalkör társasvacsorával egybekötött hangversenye a »Bika« dísztermében.

Egyház.

A papucos barátok Budapesten. Az új ferenczrendi szerzetesek, akiket a vidéken papucos barátoknak hívnak, májusban már bevonulnak a rend budapesti zárdájába is. A rend régi tagjai a különböző egyházmegyékhez fordulóak a világi papság kötelessége való fölvetel végett. Husz-harmincz évi szolgálat után az új testvérek miatt kénytelen kenyeret cserélni. A papucos barátok a szerzet közepkori szabályai szerint élnek, fejüket borotváltatják, egész öltözetük a szőr csuha és a papucos. A világgal nem érintkeznek s így iskolai hitoktatást nem vállalhatnak, a szerzet házonk vül semmiféle funkciót nem teljesítenek.

IRODALOM.

Nem elég a kauczió. A Nagy-Szebeni T r i b u n a biztosítékának felmérése folytán ezentúl nem naponként, hanem hetenként ötször fog megjelenni.

CSARNOK.

Ne fűzd magad.

Régi téma ez, de azért lehet róla folyton beszélni, mivel még nem avult el. Ugyanis a mider ellen vivott nagy harcz egyáltalában nem ért el semmi sikert, már pedig, amíg ez a toalett cikk el nem tűnik, addig az ellene való küzdelem jogos marad.

Most az ellene folytatott küzdelemnek néhány újabb mozzanatát fogjuk említeni. A szász közoktatásiügyi miniszter nem rég rendeletileg megtiltotta a felsőbb leányiskola hallgatóinak, hogy fűzöt viseljenek. A legutóbbi liverpooli egészségügyi kiállításán egy külön egyesület alakult, a női nem eme megrontója ellen. Az egyesület elhatározta, hogy Rousseau híres cikkét. A mider ellen több millió példányban terjesztetni fogja. Ebben az írásában többek közt a következőket mondja Rousseau:

Egyáltalában nem kellemes a nőt, mind a darazsat, két részre tagoltan látni. Sérti ez a szemet s bántja a képzeletet. A test szépsége bizonyos arányokon és méreteken alapul, a melyeken túlmenni nagy hiba. A meztelen testnél is hiba ez már, hogyne volna az a felő töztettnél.

Minden orvos mondja a pacziensének — Ne fűzze magát, nagysád olyan erősen.

Természetesen mind tagadják, hogy erősen fűzik magukat. Sőt vannak irodalmi műveltségű hölgyek, a kik a fűző védelmére kelnek, kijelentven, hogy az már az okorban különösen pedig a szépség eszményét szolgáló görög műveltség korában is létezett és virult a fűző divatja.

Persze azt nem veszik tekintetbe, hogy a modern fűző alig hasonlít antik ósére. Különösen, ha a legújabb fajtaját, az ugynevezett szeczesziós midert vesszük. Ez a mell-laposító, csipőszorító pánczél már valóságos merénylet a nőieség ellen.

A természet, a változó divatokkal nem törődve, minden időben egyaránt termel kacsu és kövér, csontos és finom vonalú nőket. Ők azonban, a nők, ippantantú ilyekeznek, hogy a természet munkáját megrontsák. Mind irigylik a soványokat, kiknek néhány centiméterrel kisebb a derékméretük s a millió Venus telt, ingerlő formái a modern nő előtt nem irigységet, hanem sajnálatot ébreszt. Rnbent például ma nagy rémfűt tárgya.

Széles csipő — shoking. Hogy a nagy férfiközönség mit mond ehhez, azzal a hölgyek úgy látszik, nem törődnek. Mert ha törődnének, tudhatnák, mennyire ellenszenves ez a test korcsosítás a férfiak előtt. Nem tudják, hogy a darazsderek, mely hölgytársaikat lázba ejti s a komoly férfiakat inkább efféle gondolkozásra készíti:

Hihetetlen, hogy ez a törekeny, vékony, két ferfikkal átfogható derek a két test-fél szerves összefüggését fentartja. Mi mindennek kell itt egy tenyérnyi területen összeszorítva lenni: izmok, zsiradék, csont, ideg, vér, gyomor, borda csigolya stb.

Ha a nők kérdést intéznének a férfivilághoz az iránt, hogy mit tart a fűző felől, bizonyára olyan feleletet nyernének, a mi nem volna reájuk nézve valami hizelgő. Sőt akadnának udvariatlan hangok, melyek a fűző divatját ostobaságnak bélyegeznék.

Csodálatos, hogy míg a divat folyton változik, ez a ruhadarab nem akar letűnni. Az uszaly legalább eltűnt, a krinolin teljesen kiment a divatból, a magas sarok szintén bevonult a feledés homályába.

Miért ne szünhetnék meg a mider is, ez a szűk, zsarnok, lélekzefojtó pánczél.

A női emancipáció minden szellemi-nél nagyobb diadalt azzal arathatna, hogy ha nőket megszabadítaná ettől a rémes ellenségtől. Sokkal nagyobb haszon háramlanék ebből a szebbik nemre, mint a választójog, vagy a diploma megszerzési joga által nyert előnyökből.

A tengeri ütközet.

Néhány héttel ezelőtt először mutattak be Párisban egy csudálatos látványosságot, a mely kizárólag az 1900. évi kiállításra készült. Valóságos hadihajókból alkotott flotta matematikai pontossággal mozog egy óriási terjedelmű vizen két ellenséges flottába osztva nagy zajjal hadakozik egymással. Ezt nézi esténként majdnem tízezer ember végig. Én is jelen voltam egy ilyen érdekes ütközetben és az öldöklő harc alatt az fordult meg a fejemben, hogy csudálatos hasonlóság van e harc és az emberi testben végbe menő harcok között. A valódi élet, a test anyagi élete a vér mozgása. A vér vörös részecskékből alaku, ez adja meg erjét és ellenállását, társuk: a fehér részecskék, a melyek teljessé teszik a vér működését. Sokszor a fehér sejtek tartják vissza a káros dolgokat; a csata megkezdődik és természetes, hogy párfogásunkat és érdeklődésünket az életet adó fél nyeri el a halált okozó ellenében. A meggyöngült vér helyreállítására nagyon fontos ilyen

esetben legjobban ha oly szert használunk, mely a győzelmet biztosítja. Mind e gondolatokkal azért foglalkoztam, mert e napon látogattam meg Broust kisasszonyt, ki Párisban a Riquet-utca 71. sz. alatt lakik a kinek borzasztó

ilyen ütközetet kellett elviselni. Már hónapok óta vérszegénység gyötörte s ez a halál kezére adta. Mindenki tudja, hogy a vérszegénység miután a vér teljes elvonulása következménye számos kellemetlen következményt vont maga után. Heves főfájás oldalszurás, szívdobogás, fájdalom az egész testben, emésztési zavarok s ezek következtében állandó rossz kedv gyöttri a beteget. Broust kisasszony mindezt végig szenvedte és helyzete oly komoly volt, hogy segítség nélkül bár járnai se tudott, családja kétségbeesett, hogy a legjobb apólas se ad megkönnyebbülést. Egy napon a Pink-pilulákat, mint biztos gyógyszert ajánlották neki. Haladék nélkül használni kezdte s az eredmény gyors és meglepő volt. Ereje vi szatért, ajka és orcája visszanyerte piros színét s fájdalomtól emléknél egyéb nem maradt. Ma erős és egészséges, örül az életnek a mi tizen kilenc éves korban érhető.

Hűen mondtam el Broust kisasszony történetét, a melyet a szomszédok csak megerősítettek. A Pink-pilulák ugyanazt az eredményt érik el a nőnél, férfinnál, gyermeknél és agnál előforduló bármely gyöngeségnél és alkalmazásánál hamar véget ér a vérszegénység, sárgaság és neurasthénia. Kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban, egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

KÖZGAZDASÁG.

A luczerna kipusztulásának okai.

A jó luczernás tudvalevőleg 6-8 évig is megáll egy helyen, sőt ha a viszonyok nagyon kedvezők ennél hosszabb ideig is. Néha azonban előfordul, hogy az ujonnan telepített luczernás már a harmadik, negyedik évben kipusztul. Ilyen esetekben rendszeren a mag okoltatik, pedig a mag megtette kötelességét, ha a luczerna e g y s z e r kikelt s annak későbbi elpusztulásaért a magot semmi-lyen sem lehet okolni.

A luczerna kipusztulásának számos egyéb oka van, figyelmen kívül hagyván itt az arankát, mely a luczernának szemmel is látható ellensége s mely ha sorát ejti hamarosan kipusztítja az egész luczernást. Az idő előtti kipusztulás oka gyakran abban keresendő és talátható fel, hogy túl rövid időközben vették egy és ugyanazon talajra luczerna; tehát nem tartják szem előtt azon szabályt, hogy a luczernát legalább is annyi évig nem szabad ugyanazon talajra vetni, mint a mennyi ideig azon állt, ellenkezőleg beáll a hereuntság.

Azután hiba az is, hogy sokszor oly talajra erőszakolják a luczernát, a hova az nem való. A jó luczerna talaj a közép kötött mély rétegű meszes vályogtalaj, fenék viz nélkül, mert a luczerna nem szereti a lábvizet. Ha a talaj luczernának kevésbé megfelelő, czélszerű a magot néhány kilo csomós ebrirral összekeverni s így elvetni. A luczerna gyors kiveszésének különben a túlságosan nedves időjárás is lehet oka.

Kipusztul a luczerna akkor is, ha nagyon fiatalon, vagy késő ősszel készültetik. Oka lehet a kiveszésnek a helytelen trágyázás, vagy esetleg a trágyázásnak elmulasztása, mert ha a talaj tápanyagokban szegény, ugy kétségen kívül a luczerna is hova-tovább silányulni fog, miglen teljesen kivesz. A luczerna nagyon megháladja a foszfortrágyázást s különösen könnyebb talajokon a kálit is.

A mag csak akkor lehet oka a luczerna silányulásának, ha rosszul kel ki, vagy ha amerikai vagy orosz származású. A mag esirakepességét megtudandó, legjobban a hazai magvizsgáló állomásokhoz fordulni, a melyek egyúttal az aranka mentességre is megvizsgálhatják a magot. Az amerikai és orosz mag ellen pedig leginkább ugy védekezhetünk, ha hazai termelőktől vásárolunk magot.

Részleges sztrájk egy gyárban. Az első Magyar Gazdasági Gépgyar Részvénytársaság vasöntő munkásai, pénteken gyűlést tartottak, a melyen kimondták a sztrájkot. A sztrájkra okot az adott, hogy az igazgatóság a múlt héten új vasöntő elölmunkást fogadott fel, a ki ellen egy Grubovics nevű munkas fellázította társait, ugy gondolkozván, hogy ha azt kiürítják, bizonyosan ő lesz az elölmunkás. Grubovicsnak sikerült a munkásokat fellovalnia. Hétfőn kellett az új vasöntő mesternek állását elfoglalnia, de mikor megjelent a gyárban, Grubovics öt munkástársával együtt megragadta és kilöktette az utcára. Az igazgatóság az eseten felhaborodva, a onnal elbocsátotta Grubovicsot és társait, a kik a tettet elkövették; de az összes vas-

öntő munkások szolidaritást vállaltak ezekkel s csak ugy hajlandók visszalépni, ha az igazgatóság az elcsapott munkásokat ujra visszaveszi.

A morva-osztrai sztrájk vége. A morva-osztrai kőszénbánya telepek igazgatósága levelben közölte egy előkelő fővárosi gyári vállalattal, a melylyel üzleti összeköttetésben áll, hogy a morva-osztrai bányamunkások mához egy hétre beszüntetik a sztrájkot. A levél a teljes bizonyosság hangján jelenti ezt az eseményt, mely annál fontosabb, mert valamennyi sztrájkoló szénbánya-telep között a morva-osztrai a legkiterjedtebb és legjelentékenyebb s az általános szénszükséglet nagy részét fedezni tudja.

Nyilt-tér.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva.)

Tek. Wilhelm Ferenes gyógyszerész urnak
Neunkirchen, Alsó-Ausztria.
New-York 18/V. 98.

Jó Uram!

1895. november 12-én oly foku rheumatizmust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 13 lbs-re ment vissza, jeléül ama borzasztó tájfalnaknak, melyeken évente átmentem. Kiprobáltam mindenféle gyógymódot, a mit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. — Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a WILHELM-féle csusz és kösvényellenes vértisztító theájára, mint a mi csudálatlan szer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy mennyi minden megpróbáltam már s kevésbé bizom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnel irjak s hogy éreztem, hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentőszert létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kínokat, a melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborgat többé engem s ezen pillanatban ugy érzem magam, mint a ki újjá született s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a WILHELM-féle csusz és kösvényellenes vértisztító theánál. Kérem önt uram, legyen szives Wilhelm-féle csusz s kösvényelleni theából nekem 12 csomagot küldeni. Önnel a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok öszinte tisztelője Gordon M. József 179. orchard-st. New-York. Egyesült-Államok. — Kapható minden gyógyszerertárban. — Főraktár: MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

Meghívó

a Debreczeni Szőlő- és Bortermelő-szövetkezet

V. évi rendes közgyűlésére,

mely 1900. évi márczius hó 18-ik napján d. u. 3 órakor, Debreczenben, Hajdumegye székháza nagytanácstermében tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság által átvizsgált mérleg és zárszámadás és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Hározzathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása tárgyában.
4. Egy igazgatósági tag egy évre és három felügyelő-bizottsági tag-ági hely betöltése.
5. Esetleges igazgatósági indítványok.
Debreczen, 1900. február 23 án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosít, amely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, 20 szavazatnál többet azonban senki sem bírhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszab. 85. 19. §.)

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. február 28. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban) Fialat közép (páronként 251—320 kg. 42—43 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 41 $\frac{1}{2}$ —42 krig. Szerbiai: Nehéz pkint 260 kg. sulyban 41 $\frac{1}{2}$ —42 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi febr. hó 25 napján volt készlet 22677 darab, febr. 26 felbajtatott 680 drb. 1900 febr. 25-én elszállított 327 db. 26-ára maradt 23030 db. A bizott sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonatözsde.

február 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 kg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	76	7.45	7.95	80	07.85	08.10
	77	7.50	07.80	81	07.95	08.15
	78	07.60	07.95	82	—	—
Tiszavidéki	79	07.70	70.55	—	07.90	08.00
	76	7.40	7.55	80	07.95	08.10
	77	7.45	7.60	81	—	—
Pest vidéki	78	07.60	07.75	82	00.00	08.00
	79	07.65	07.90	—	—	08.00
	79	7.25	7.45	80	07.85	—
Fehérmegyei	76	7.35	7.55	81	07.90	07.95
	78	7.55	7.75	82	7.80	08.00
	79	07.90	07.85	—	0.30	—
Bácskai	76	7.30	07.45	80	00.00	—
	77	7.35	7.55	81	00.00	00.00
	78	7.50	07.95	82	—	00.00
Északmagy.	79	7.55	07.80	—	—	—
	79	0.00	7.00	80	—	—
	79	0.00	7.00	81	—	—

		Min. hekt.-ben	Arkilogram	
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.25	6.35
» másodrendű	»	—	6.10	6.20
Árpa takarmánynak	»	60—62	5.65	6.70
» égetni való	»	62—64	5.45	5.55
» serfözdei	»	64—66	0.00	0.00
Zab	uj	39—41	5.35	5.45
Tengeri bánsági	uj	—	4.75	5.00
» mas nemű	»	—	0.00	0.00
Repce bánsági	»	—	12.00	12.50
Kőles	»	—	5.30	5.80

A híres

**HALDEK-féle
Elit-magvak**

u. m. 95 % csiraképeségű

Oberndorfi répamag

95 % tisztaságú

luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ö. cs. és kir. Felső udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken **minden jobb üzletben**, mely magot tart.

A cég debreczeni képviselője: **KONRÁD L. nr Arany János-utca 28. sz.**

A Péterfia-utca 64. szám alatti **ház** koresmahelyiség és jégpinczével együtt **bérbe adó.**

Ugyane en ház kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezhetni lehet ifj. Fülöp Ignác mészkereskedőnél, Debreczen, Petőfi-tér 2. sz.

Csak akkor valódi, na a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva

**Eddig felülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle**

valódi tisztított

májolaj

törvényileg védett csomagolásban

**MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.**

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **az egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását** el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban **Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3.,** valamint az **osztr.-magy. monarchia legjobb gyógyszerárában.**

DEBRECZENBEN: Toth Béla, Mihalovits István, dr. Rótschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmos, Csanak József fűszerkereskedő uraknál.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,
III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.

Utolsó hét.

MÁRCIUS 6-ÁN
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÓRHÁZA JAVÁRA RENDEZETT
NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK
FŐNYEREMÉNY: **100,000** KORONA.
EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA ÉRTEKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK 20% LEVONÁSSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Sorsjegyeket ajánl

Nagy Jótékonysági Sorsjáték

kezelésére, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára,
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy. kir. államvasutak személypénztárai és minden dohánytözsde.